

עפ"ג 48972/11/18 - שלוחה יעקובשוילי נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פלייליים

עפ"ג 48972-11-18

לפני כב' השופט רפי כרמל, אב"ד
כב' השופטת שירלי רנר
כב' השופטת חגית מאק-קלמנוביץ

שלוחה יעקובשוילי
ע"י ב"כ עו"ד דוד הלוי

המערער

מדינת ישראל
באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים

נגד
המשיבה

פסק דין

ערעור על גזר דינו של בית משפט השלום בירושלים (כב' השופט מ' כדורי) מיום 9.10.18, בת"פ

30643-03-18.

כללי

1. המערער הורשע על יסוד הודאתו, בכתב אישום מתוקן, בעבירות של החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית, הדחת קטין לסמים מסוכנים (עשר עבירות), וסחר בסם מסוכן (עשר עבירות). המערער נדון לעונשים הבאים: 30 חודשי מאסר בפועל, 12 חודשי מאסר על תנאי על עבירת סמים מסוג פשע וקנס בסך 5,000 ₪. כמו כן, בית משפט קמא הכריז על המערער סוחר סמים וחילט את הציוד ששימש להכנת הסם לחלוקה, מכשיר הטלפון הנייד באמצעותו בוצעו העבירות, והכספים שנתפסו על גופו של המערער ובביתו בעת מעצרו, בסכום כולל של 29,770 ₪. הערעור מופנה כנגד חומרת העונש.

2. ואלה המעשים: כחצי שנה עובר ליום 1.3.18 פגש המערער בקטין, יליד 2003, כשהלה עבד בשוק בירושלים והציע לו לעבוד עבורו בתמורה ל - 1,500 ₪ לסוף שבוע. הקטין התעניין, המערער שאל סדרת שאלות, המכונות בכתב האישום "מבחני אישיות" ושאל לגילו של הקטין, אשר השיב כי הינו בן 15. המערער הסביר לו כי מדובר בעבודת בלדרות סמים וביקש ממנו לגייס עבורו בלדר סמים נוסף לעבוד עמו. הקטין הציע קטין אחר, יליד 2003, אליו פנה המערער, בחן אותו ב"מבחני אישיות" ושאל לגילו. במהלך חודש פברואר 2018, פנה המערער, בעשר הזדמנויות, לשני הקטינים, לעיתים ביחד ולעיתים לחוד, וביקש להיפגש עימם בבתי מלון שונים בירושלים, לצורך שליחתם כבלדרים בעסקאות סחר בסמים שביצע המערער באמצעות היישום "טלגראם" בטלפון הנייד שברשותו. המערער נהג לחלק את

הסמים מסוג קנבוס למנות בשקיות לצורך מכירתם, והחזיק בציוד ייעודי לכך. באחת ההזדמנויות, סייע אחד הקטינים בשקילת הסמים וחלוקתם למנות לשם מכירתם. בעשר הזדמנויות שונות קיבל המערער פניות באמצעות היישום, הציג לקטינים תמונות של הלקוחות, צייד אותם בסם מסוג קנבוס ושלח אותם למקום מפגש שתיאם עם הלקוחות. הקטינים עשו וכן ומסרו ללקוחות את הסם שסיפק להם המערער, בכמויות שנעו בין 5 ל - 50 גרם, קיבלו כסף מזומן בסכומים שבין מאות לאלפי ₪ ומסרו אותו למערער. בתמורה, שילם המערער לכל אחד מהקטינים סכומים שבין 500 ל- 1000 ₪ ליום עבודה. במועד מעצרו של המערער, נתפס אצלו סם קנבוס במשקל 239,87 גרם נטו מחולק ל- 22 שקיות, ציוד שקילה וחלוקה וסך של 8,920 ₪ במזומן, וכן נתפס בביתו סך של 20,850 ₪ במזומן.

טענות הצדדים

3. ב"כ המערער עותר להקלת עונשו של המערער וטוען כי הענישה הנוהגת במקרים דומים נעה בין 9 ל - 18 חודשי מאסר בפועל, ולפיכך, העונש שהוטל עליו חורג לחומרה במידה רבה ואינו הולם את נסיבות המקרה הספציפי. הסנגור טוען כי מתחם הענישה שקבע בית משפט הינו מחמיר במיוחד ושגה כאשר מיקם את עונשו של המערער ברף העליון של המתחם שקבע. עוד נטען כי מדובר בנסיבות חריגות של ביצוע העבירות וכי אין מדובר בנערים תמימים שהודחו לעיסוק בסמים ולראשונה בחייהם פגשו בסם, אלא בנערים שצרכו סמים קודם להיכרותם עם המערער ופעלו בצוותא ובשותפות עם המערער מתוך בצע כסף. הנערים פנו מיוזמתם למערער. אף אם אחד מהם עשה זאת לאחר היכרות מוקדמת עם המערער, הרי שהיכרות זו נערכה חצי שנה קודם לכן ולא היתה קשורה כלל לביצוע העבירות. למעשה, מדובר בנערים שהיו שותפים מלאים, שפעלו בצוותא עם המערער בעת ביצוע העבירות, הועמדו לדין וקיבלו עונשים קלים. משכך, אין מדובר בעבירות הדחה קלאסיות, אלא בעבירות הדחה שנובעות מעצם גילם של הקטינים ולא מעבר לכך. עוד נטען כי כלל הפעילות המתוארת בכתב האישום נעשתה בטווח זמנים קצר ביותר ועסקה בכמויות קטנות של סם קל ובסכומי כסף נמוכים. נטען כי יש להתחשב גם בכך שהמערער הודה מיד במיוחס לו וחסך את הצורך בניהול ההליך ובשמיעת הקטינים. וכן, יש להתחשב בנסיבותיו האישיות של המערער, שעלה לבדו עם אמו מגרוזיה בגיל 4, גדל ללא תמיכה, נע בין מוסדות וביצע עבירות רכוש קלות בניסיון לשרוד. במהלך השנים ניסה המערער להיעזר בגורמים טיפוליים והשתקם, החל לעבוד באופן מסודר ולנהל חיי זוגיות יציבים, אך עבר תאונת דרכים שאילצה אותו להפסיק לעבוד ולצרוך סמים בניסיון להתמודד עם הכאבים. לבסוף, נטען כי לא היה בסיס משפטי לחילוט הכספים, ענישה כלכלית בדמות קנס וחילוט אינה מאזנת נכונה בין מכלול שיקולי הענישה ובאה בנוסף לענישה שהוטלה על המערער, ולפיכך, יש להורות על ביטול החילוט והשבת הכספים למערער. בנוסף, באה הפניה להחלטות בעניינם דומים, שם נפסקו עונשים קלים יותר, לרבות ההחלטות עליהן נסמך בית משפט קמא. הוסף כי המערער הודה וקיבל אחריות ועל כן היה מקום לקבוע מתחם שהרף העליון בו הוא 20 חודשי מאסר בלבד. וכן, לא היה מקום למקם את הנאשם בתחומי המתחם ברמה שקבע בית משפט קמא שכן הנסיבות מוליכות למיקומו של המערער בדרגה נמוכה יותר. מכל אלה, העונש הראוי הנו עד 20 חודשי מאסר ולא מעבר לכך. וכן, התבקש לקבל מסמך משב"ס לאור מצבו של המערער המשמש כאסיר עבודה ואסיר תומך והוא מרצה את עונשו במתקן מעצר לשם כך, ואף הציל אדם לאחרונה, שביקש לשים קץ לחייו במסגרת כתלי הכלא. בנוסף, הוגש מכתב מטעם המערער המפרט את נסיבות חייו הקשות, קבלת אחריות ושיקום.

ב"כ המשיבה טענה כי לא נפלה טעות בגזר הדין של בית משפט קמא. כן נטען כי המקרים אליהם הפנה הסנגור עסקו בנסיבות קלות יותר, ובאירועים חמורים פחות, ובעיקר, לא הועסקו שם קטינים כבלדרים. לא נפלה טעות במחם העונש ובמיקומו של המערער במתחם. למערער עבר מכביד ורלבנטי וריצה עונשי מאסר. גם מתסקיר שירות

המבחן לא עולה כי המערער התגייס במלואו להליך שיקום וקיים סיכוי להישנות המעשים. בית משפט קמא הביא בחשבון את נסיבות חייו של המערער, ולענין החילוט - באה לכך התייחסות מפורטת בגזר הדין. על כן, יש לדחות הערעור.

תסקיר שירות המבחן

4. מתסקיר שירות המבחן שנערך בעניינו של המערער עולה כי הינו בן 27 שנים, רווק, עלה לישראל בשנת 1994. עד למעצרו התגורר בדירה שכורה בירושלים, עבד באופן מזדמן בהובלות ולמד בישיבה. צורך קנאביס וקוקאין מגיל 17, ואלכוהול, והיה מכור להימורים. תיאר כי טרם מעצרו עבר טיפול גמילה מוצלח מהתמכרות להימורים במסגרת הרשות לשיקום האסיר, אך הכחיש בפני הגורמים המטפלים את התמכרותו לסמים ולאכוהול. כחודשיים לפני מעצרו עבר תאונת דרכים ונאלץ להפסיק לעבוד. המערער קיבל אחריות על ביצוע העבירות דן, אך לא הביע חרטה על מעשיו ברמה המוסרית או אמפתיה כלפי הקטינים. בעברו הרשעות קודמות בעבירות אלימות, רכוש ומרמה, והוא ריצה מספר עונשי מאסר בפועל, האחרון בשנת 2014, בגין שוד מזויין. שירות המבחן העריך כי קיימים דפוסים עברייניים, נטייה לרצדיביזם, קושי לפעול מתוך שיקול דעת הולם, העדר יכולת להתחשב בזולת והוערך כי קיים סיכון גבוה להתנהגות עוברת חוק בעתיד. לפיכך, נמנע שירות המבחן מהמלצה בעניינו.

דין

5. כלל הוא, כי ערכאת הערעור לא גוזרת מחדש את העונש, אלא בוחנת את סבירות גזר הדין של הערכאה הדיונית, וכי התערבותה בעונשים שנגזרו שמורה למקרים חריגים בלבד, בהם נפלה טעות מהותית, או כאשר העונש שנגזר סוטה באופן קיצוני מרמת הענישה הראויה. לאחר בחינת טיעוני הצדדים, הגענו לכלל מסקנה כי דין הערעור להידחות, הואיל ולא נפלה כל טעות מהותית בגזר הדין.

6. לזכות המערער עומדת הודאתו במיוחס לו, שהביאה לחיסכון בזמן שיפוטי ולייעול ההליכים, ובכלל זה, מנעה את העדת הקטינים, האחריות שלקח על המעשים, השתלבותו בעבודה קבועה ובמערכת זוגית, ואת השתתפותו המוצלחת בקבוצה טיפולית לגמילה מהימורים של השירות לשיקום האסיר. כמו כן, יש להביא בחשבון לזכותו של המערער את נסיבותיו האישיות, כמפורט בתסקיר שירות המבחן. מאידך, לחובת המערער נזקפת חומרת העבירות שביצע. מדובר בריבוי עבירות של מכירת סם מסוכן, בכמויות לא מבוטלות ובתמורה שנעה בין מאות לאלפי שקלים בכל עסקה. המערער העסיק שני קטינים כבלדרים והביאם לסחור בסמים עבורו. בדין קבע בית משפט קמא כי גם אם יונח, כטענת ההגנה, כי אין מדובר בנערים תמימים, אין בכך כדי ליטול את העוקץ מחומרת מעשיו של המערער, שפנה לנער צעיר במהלך עבודתו בשוק והציע לו הצעה מפתה במיוחד להשתכר סכום רב לסוף שבוע. לפיכך, העובדה שהקטין הגיב לפנייתו של המערער לאחר חצי שנה אינה ממעיטה את חלקו של המערער במעשים. המערער גייס את הקטינים, ערך להם מבחני אישיות וחלקו בביצוע העבירות היה מלא. כמו כן, המערער החזיק סם בכמות גדולה כשהוא מחולק למנות רבות וכן ציוד ייעודי מיוחד המשמש לגריסה, חלוקה ושקילת הסם, באופן המעיד על נגישותו לעולם הסמים ובקיאותו בסחר בו. הוא פעל לאחר תכנון קפדני שכלל שימוש ביישום מיוחד ותיאום עם לקוחות. לענייננו, יפים הדברים שבאו בע"פ 3117/12 ארביב נ' מדינת ישראל (2012): **"נגע הסמים הפוגע קשות בחברתנו מחייב מלחמת חורמה והעונשים שיגזרו על ידי בתי המשפט בשל עבירות סמים צריכים להשתלב במאבק הכולל להדברת**

הנגע. על כן, יש ליתן משקל ממשי לשיקול ההרתעתי אל מול השיקולים האישיים, אשר משקלם יהיה נמוך יותר במקרים כגון אלה". לחובת המערער נזקף גם עברו הפלילי המכביד, בגינו נדון המערער לעונשי מאסר לתקופה מצטברת העולה על שש שנים. את העבירות דן ביצע המערער לאחר שסיים לרצות עונש מאסר מכביד ביותר, באופן המלמד על כישלון ההרתעה בעניינו. כמו כן, בניגוד לטענת הסנגור, המערער פנה לקטין מספר חודשים קודם לתאונה בה נפגע ובית משפט קמא קבע כי מהמסמכים הרפואיים שהגיש לא קם בסיס לטענה של כאבים חזקים ואף לא נכללה בהם המלצה לנטילת משככי כאבים. שירות המבחן התרשם מקיומם של דפוסים עברייניים שהושרשו לאורך השנים, התמכרות ארוכת שנים לסמים ואלכוהול, קושי לראות את פגיעתו באחר ואת השלכות מעשיו, והעריך כי קיים סיכון גבוה לביצוע עבירות נוספות מצדו. לפיכך, בנסיבות דנן, העונשים שקבע בית משפט קמא, אף אם הנם על הצד המחמיר, מקובלים עלינו ולא מצאנו מקום להתערב בהם.

7. באשר לטענות המערער נגד חילוט כספו, דינן להידחות, שכן מדובר בטענות כנגד ממצאי עובדה שהתבררו לפני הערכאה הדיונית, בהן לא נוטה ערכאת הערעור להתערב (ר': ע"פ 6371/12 אבי שלום נ' מדינת ישראל (2013)). ממצאיו של בית המשפט השלום בהקשר זה מעוגנים היטב בקובעו כי אין ממש בטענות המערער לפיהן מקור הכספים הוא בשכר שקיבל בתמורה לעבודתו.

אשר-על כן, הערעור נדחה.

ניתן היום, י"א ניסן תשע"ט, 16 אפריל 2019, במעמד ב"כ המערער, המערער וב"כ המשיבה.

חגית מאק-קלמנוביץ, שופטת

שירלי רנר, שופטת

רפי כרמל, שופט, אב"ד